

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ
ХАРКІВСЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

19.07.2016 № 68-р/к

Справа № 1/02-121-15

м. Харків

Про закриття провадження у справі

Адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання першого відділу досліджень і розслідувань від 15.06.2016 № 261 про попередні висновки у справі № 1/02-121-15, розпочатої за ознаками вчинення ПУБЛІЧНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ "ХАРКІВГАЗ" (надалі – ПАТ "ХАРКІВГАЗ") порушення законодавства про захист економічної конкуренції, та матеріали цієї справи,

ВСТАНОВИЛА:

За результатами розгляду заяви фізичної особи [REDACTED] від 28.05.2015 № 2275/К-77) про порушення ПАТ "ХАРКІВГАЗ" законодавства про захист економічної конкуренції (надалі - Заява), на підставі подання першого відділу досліджень і розслідувань від 04.09.2015 № 348 про початок розгляду справи за ознаками вчинення ПАТ "ХАРКІВГАЗ" порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку постачання природного газу за регульованим тарифом, адміністративною колегією Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України прийнято розпорядження від 04.09.2015 № 138-рп/к про початок розгляду справи № 1/02-121-15 (надалі - Справа).

Дії ПАТ "ХАРКІВГАЗ" полягають у необґрунтованому нарахуванню оплати за фактично не надані послуги з постачання природного газу за регульованим тарифом за адресою: Харківська обл., Балаклівський р-н, смт Андріївка, вул. [REDACTED]

В ході розгляду Справи встановлено наступне.

ПАТ "ХАРКІВГАЗ" відповідно до статуту, затвердженому загальними зборами акціонерів Товариства (протокол загальних зборів акціонерів від 13.04.2012 № 1) та зареєстрованому у виконавчому комітеті Харківської міської ради від 17.05.2012, номер запису 14801050040005806, є юридичною особою (господарюючим суб'єктом) за законодавством України. Місцезнаходження ПАТ "ХАРКІВГАЗ": 61109, м. Харків, вул. Безлюдівська, 1. Ідентифікаційний код - 03359500.

Основними видами діяльності ПАТ "ХАРКІВГАЗ" є транспортування природного газу розподільними газопроводами в межах Харківської області та постачання природного газу за регульованим тарифом.

Діяльність з розподілу природного газу здійснюється ПАТ "ХАРКІВГАЗ" на підставі ліцензії, виданої Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (надалі – НКРЕКП), а саме, ліцензії на розподіл природного, нафтового

газу та газу (метану) вугільних родовищ розподільчими газопроводами, виданої НКРЕКП від 20.03.2015 серії АЕ № 295529. Строк дії з 29.03.2015 до 28.03.2020.

У розумінні абзацу дванадцятого статті 1 Закону України "Про захист економічної конкуренції" ПАТ "ХАРКІВГАЗ" є суб'єктом господарювання.

Відповідно до частини першої статті 12 Закону України "Про захист економічної конкуренції" ПАТ "ХАРКІВГАЗ" має ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку постачання природного газу за регульованим тарифом в межах території Харківської області, де розташовані мережі, що перебувають у його власності та/або користуванні.

Відносини між фізичними особами та постачальником природного газу регулюються Правилами надання населенню послуг з газопостачання, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 09.12.1999 № 2246 (зі змінами) (надалі – Правила).

Відповідно до пункту 4 Правил послуги з газопостачання надаються споживачеві на підставі договору, що укладається ним відповідно до Типового договору про надання населенню послуг з газопостачання, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2006 № 938.

Між ПАТ "ХАРКІВГАЗ" та фізичною особою [REDACTED] укладено договір про надання населенню послуг з газопостачання від 22.07.2008 № 60597 (надалі – Договір) за адресою: Харківська обл., Балаклійський р-н, смт Андріївка, вул. [REDACTED]

Відповідно до абзацу першого пункту 10 Правил розрахунків населення за надані послуги з газопостачання здійснюється за роздрібними цінами на природний газ, що використовується для потреб населення, диференційованими залежно від місячного обсягу та видів споживання, що встановлені НКРЕКП, за показаннями лічильників газу, а у разі їх відсутності - за нормами споживання природного газу.

Відповідно до абзацу другого пункту 10 Правил, якщо у споживача, який використовує природний газ комплексно (для опалення, приготування їжі та/або підігріву води), на дату контрольного зняття показань лічильника газу контрольні показання лічильника газу менші, ніж зазначені споживачем у платіжному документі за попередній місяць в опалювальний період, то ці контрольні показання вважаються фактичними показаннями лічильника природного газу станом на 1 число місяця, в якому провадиться контрольне зняття. Переплата, яка утворилась, залишається на особовому рахунку споживача виключно в грошовому еквіваленті і зараховується в рахунок майбутніх платежів. Про наявність такої переплати газопостачальне підприємство письмово повідомляє споживача протягом 10 робочих днів.

Згідно з вимогами пункту 17 Правил та пункту 6 Договору розрахунковим періодом для визначення розміру оплати послуг з газопостачання є календарний місяць. Плата за надані протягом розрахункового періоду послуги з газопостачання вноситься не пізніше 10 числа наступного місяця, що настає за розрахунковим.

Відповідно до пункту 29 Правил споживач зобов'язаний, зокрема, знімати фактичні показання лічильника газу та своєчасно вносити плату за надані послуги з газопостачання, а також безперешкодно допускати у свої житлові та підсобні приміщення, де розташовані газові прилади і пристрої, лічильники газу, представників газопостачального (газорозподільного) підприємства після пред'явлення ними відповідних службових посвідчень, зокрема, для перевірки показань лічильників газу та звіряння показань фактично використаних у попередньому році та першому у півріччі поточного року обсягів природного газу.

Крім цього, відповідно до пункту 22 Договору за наявності лічильника газу розрахунок за надані послуги провадиться за встановленими цінами на підставі фактичних показань лічильника.

У разі не зняття показань лічильника в останній день місяця та відсутності самостійного повідомлення абонентом показань лічильника природного газу на останній день звітного місяця відповідно до пункту 13 Правил розрахунку за природний газ, спожитий у необліковані дні місяця,

можуть провадитися на підставі планових платежів з підсумковим розрахунком за період не більше одного року.

Отже, у розумінні Правил, якщо протягом розрахункового періоду ПАТ "ХАРКІВГАЗ" отримано відомості від споживача щодо фактичних показань лічильника газу або здійснено контрольне зняття показань лічильника газу планові платежі в розрахунках не застосовуються.

За результатами розгляду Заяви встановлено, що ПАТ "ХАРКІВГАЗ" протягом січня – грудня 2014 року та січня 2015 року щомісячно отримувались відомості щодо фактичних показань лічильника газу за адресою фізичної особи [REDACTED]

Втім, ПАТ "ХАРКІВГАЗ" протягом зазначеного періоду щомісячно дотраховував оплату за спожитий природний газ по особовому рахунку Споживача на підставі планових розрахунків, які значно перевищують фактичне споживання. При цьому, фактичні показання лічильника газу Споживача, як це передбачено пунктом 10 Правил, ПАТ "ХАРКІВГАЗ" не враховувались.

Дії ПАТ "ХАРКІВГАЗ" призвели до ущемлення інтересів фізичної особи Калмик Т.П. та були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку постачання природного газу за регульованим тарифом, адже в такому випадку споживач мав б можливість обирати між кількома виконавцями, і у разі ущемлення його інтересів міг б обрати іншого виконавця таких послуг.

Враховуючи наведене, дії ПАТ "ХАРКІВГАЗ", які полягають у застосуванні в розрахунках зі споживачами обсягів планового (прогнозного) споживання природного газу за наявності фактичних показань лічильників природного газу, всупереч вимогам Правил надання населенню послуг з газопостачання, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 09.12.1999 № 2246, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13, пунктом 2 статті 50 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку постачання природного газу за регульованим тарифом.

Враховуючи наведене, адміністративною колегією Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України ПАТ "ХАРКІВГАЗ" надано рекомендації від 24.03.2016 № 84 - рп/к щодо припинення вищенаведених дій, а також усунення причин виникнення цього порушення, умов, що йому сприяють.

На виконання зазначених рекомендацій ПАТ "ХАРКІВГАЗ" листом від 25.04.2016 (вх. № 1351) повідомило, що розпорядженням заступника голови правління з постачання та обліку газу від 18.04.2016 № 228 зобов'язано, начальника УЕГГ ПАТ "Харківгаз" у разі своєчасного отримання від споживачів фактичних показань лічильників газу, формування об'єму газу та споживання природного газу здійснювати з урахуванням наданих показань, а також до 20.04.2016 забезпечити зняття контрольних показань лічильника природного газу та здійснити перерахунок фізичній особі Калмик Т.П. відповідно до фактичних показань лічильника природного газу.

Отже, рекомендації щодо припинення дій, які полягають у застосуванні в розрахунках зі споживачами обсягів планового (прогнозного) споживання природного газу за наявності фактичних показань лічильників природного газу, всупереч вимогам Правил надання населенню послуг з газопостачання, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 09.12.1999 № 2246, виконані.

За таких умов, враховуючи, що у територіального відділення відсутня інформація, яка б свідчила, що дії ПАТ "ХАРКІВГАЗ", які полягають у застосуванні в розрахунках зі споживачами обсягів планового (прогнозного) споживання природного газу за наявності фактичних показань лічильників природного газу, всупереч вимогам Правил надання населенню послуг з газопостачання, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 09.12.1999 № 2246, призвели до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, чи завдали значних збитків

окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, відповідно до статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції підлягає закриттю без прийняття рішення по суті.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» (зі змінами), статтями 48, 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету від 19.09.1994 № 5, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Харківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

Закрити провадження у справі № 1/02-121-15.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова колегії

Н.В. Фастова

